

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ
DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
pentru Autorități Judecătorești }
" Magistrați } 350 Lei pe an
" Avocați }

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ
Inregistrat la No. 2/1938 la Tribunalul Cluj

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
2 lei cuvântul

Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

fost Președinte la Curtea de Apel Cluj

Directorul și proprietarul revistei

BCU Cluj / Central University Library Cluj

AL. ULVINIANU

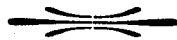
Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Deeanul baroului adv. din Cluj

Secretar

Dr. VIRGIL. I. MĂNESCU

Asistent Universitar

Advocat

S U M A R :

Apelul Ministerului public contra Cărilor de judecată de N.
C. Oprisanu.
Jurisprudențe Comerciale.
Jurisprudența Civile.

Jurisprudențe procedurale.
Jurisprudențe Penale.
Jurisprudențe la diverse legi.
Publicații

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Dr. T. Moisil. Advocat consilier Cluj: *Legea de ex-propritate pentru cauză de utilitate publică*, adnotată și însoțită de numeroase jurisprudențe. Preț 160 lei.

Octavian Ionescu, Doctor și Laureat al Facultății de Drept din Paris. *Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român.* Preț 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Țerek.

Vasile M. Theodorescu, Prim președinte trib. Timișoara: *Cărți de atac contra deciziunilor instanțelor de Casare.*

Paul Blumenfeld. Cercetarea paternității naturale în dreptul maghiar.

Revista Institutului Social Banat—Crișana No. 19 și 20.

Arhivele Institutului de medicină legală al Universității din Cluj, 1837.

Teodor I. Diaconescu. Doctor în drept. Procuror Trib. Sibiu; *Proprietatea aparentă.* Notă la o decizie a Curții de Apel din Cluj.

Ioan Șerban, avocat, Năsăud

Colecțiune de acte de notariat,
cereri și modele.

Ediția 1935

Preț redus: Lei 200.—
Se poate comanda la autor.

Traian Alexandrescu

Advocat, fost decan al Baroului
de Ilfov
București, Str. I. G. Duca 47

Gajurile Civile și Comerciale

Problema validității din punct
de vedere al condițiilor de
formă și de fond. Indrumări și
observațiuni practice pentru
bănci, comercianți și creditori.

Preț 40 lei.

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate : PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sarmă în Ghiriș, gara Campia-Turzii; Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

George Sofronie

Prof. la Univ. din Cluj.

Principiul Naționalităților în Tratatate de Pace din 1919—1920.

Frontierele României sunt intangibile.

(Premiată de ziarul „Universul“).

București 1936.

A apărut

Tratat de Drept Cambial

de **E. Cristoforeanu**
Doctor în drept dela Roma. Avocat

Vol. I. preț 280

Vol. II. (ultimul) preț 320

Comanda la „Curierul Judiciar“ Str. Artei 5

București

A apărut

Colecția de legi și
regulamente **Tomul
XIII. partea I. pentru
anul 1935**

a Consiliului legislativ.

APELUL MINISTERULUI PUBLIC CONTRA CĂRȚILOR DE JUDECATA.

Unde se declară apelul contra Cărților de judecată penale pronunțate de Judecătoriile de ocol din Transilvania.

Ministerul Public poate face declarație pentru folosirea căilor de atac, printr'o adresă oficială către instanța a cărei hotărîre se atacă, art. 446 pr. pen., în termen de 10 zile. În caz când prin vre-o lege specială dispune altfel, urmează a se proceda în conformitate cu prescripțiile acelei legi — art. 447. — Legea judecătoriilor de ocoale, prin art. 104, arată că Ministerul Public, în materie penală, declară apel la grefa tribunalului. Clar și precis. Legea aceasta specilă, extinsă în Basarabia și Dobrogea, nu-și are aplicație în Transilvania. În această situație, unde urmează a se declara apelul Min. Public? Desigur că, nedispunându-se altfel printr'o dispozițiune a legii speciale — a judecătoriilor de ocoale ce se aplică în Transilvania — urmează a ne conduce după principiile generale înscrise în codul de procedură penală, adică apelul se declară, printr'o adresă oficială, la instanța a cărei hotărîre se atacă — la judecătoria de ocol.

Legea de procedură penală fiind o lege de unificare, dispozițiunile ei au a fi aplicate pe întreg cuprinsul Țării.

Examinând cu atenție dispozițiile art. 446 al. V și dispoz. art. 447 pr. pen. și raportându-ne la situațiunea din Transilvania, găsim că ele cuprind măsuri deosebite cu privire la locul unde se declară apelul M. Public: unde se aplică legea judecătoriilor de ocoale din 1908, M. Public declară apelul său la grefa tribunalului, în baza art. 447 pr. pen. combinat cu art. 104 legea jud. ocol; iar în Transilvania, unde această lege nu-și are aplicație, apelul urmează a se declara conform art. 446 al. V la instanța care a pronunțat hotărârea atacată — la judecătoria de ocol. Se poate admite ca legiuitorul, printr'o lege de unificare, să fi luat două măsuri diferite pentru aceiași chestiune? Una aplicabilă în Vechiul Regat și alta pentru Transilvania? Desigur că nu.

Legiuitorul, prin principiul pus în art. 446 al. V pr. pen. când a hotărât că Ministerul Public va declara apelul printr'o adresă oficială la instanța care a pronunțat hotărârea, a avut în vedere instanțele pe lângă care ființează M. Public. Că această situațiune a avut-o în vedere legiuitorul, o deducem noi din faptul că, art. 446 este inspirat din legislația maghiară art. 548. În acea legislație există M. Public și pe lângă judecătoriile de ocoale și a existat și în Transilvania până la 19 Martie 1925, când prin art. I al legii publicată în M. Oficial Nr. 56 s'a suprimat funcția de M. Public de pe lângă judecătoriile de ocoale. Astăzi nema existând M. Public pe lângă aceste instanțe, ele sunt obligate a trimite câte o copie după cărțile de judecată pronunțate de ele, Parchetului, pentru ca acesta să-și exercite dreptul de apel ce-i acordă legea. În practică, se obișnuiește a se trimite întreg dosarul, care, în caz de apelare se înaintează împreună cu apelul direct tribunalului spre judecare, iar în caz de neapelare, se restituie judecătoriei.

Legiuitorul noului cod de procedură pena-

lă, trecând în art. 446 disp. din art. 548 pr. maghiară, a scăpat din vedere să-l pună în armonie cu disp. art. 104 legea Judec. de Ocol, care prevede în mod clar și precis unde are a se declara apelul făcut de M. Public în contra Cărților de judecată, dispoziție care nu există în legea specială a judecătoriilor de ocoale ce se aplică în Transilvania.

Apelurile declarate de noi contra Cărților de judecată se adresau și înainteau, împreună cu dosarul, direct tribunalului spre judecare. D. Prim-procuror al trib. Hunedoara, pe lângă că nu admite acest procedeu, dar, dela un timp, chiar cele declarate de noi, în felul amintit, sunt trimise de D-sa judecătoriei, pentru ca ele să trimită apelul tribunalului. Apelurile motivate de noi și iscălite, sunt transcrise, schimbându-se numai adresa, și iscălite de D-sa, ca și cum ar fi opera D-sale, și trimise judecătoriei de ocol. Treacănd peste acest procedeu inadmisibil, neuzitat și neelegant al Dlui Prim-procuror, despre care vom vorbi și-l vom discuta pe larg cu altă ocazie, să vedem dacă procedeu Dlui prim-procuror este de acord cu principiul celerității care este de esența procesului penal și dacă procedeu întrebuintat de noi era nelegal.

Să vedem dacă interpretarea literală a textului art. 446, așa cum o dă D. prim procuror este de acord cu voința legiuitorului.

Am arătat mai sus geneza acestui articol precizând că el se referă la instanțele pe lângă care ființează M. Public. În cazul unde nu există M. Public cum de ex. la judec. de ocol, legiuitorul a arătat prin legea organică a acelor instanțe, unde urmează a declara apelul său M. Public. Art. 104 al legii judecăt. de ocoale este categoric. O dispoziție analogă nu există în legea aplicabilă în Transilvania. Ar trebui deci să ne ducem la art. 446 pr. pen. și interpretând literal textul, să declarăm apel la judecătoria de Ocol. Această interpretare literală este bună numai dacă ea nu contravine principiilor fundamentale în materie sau dacă nu contrazice voința legiuitorului. În cazul când această interpretare este contrară voinții legiuitorului, recurgem la interpretarea logică.

Admițând interpretarea literală a textului art. 446, soluția este ca apelurile contra Cărților de judecată ale instanțelor din Transilvania să se declare la judecătoriile de Ocol, iar asemenea apeluri, în Vechiul Regat să se declare la grefa tribunalului. Pentru aceiași situație două măsuri, două dispozițiuni contrare, avându-și aplicabilitatea după cum este vorba de Vechiul Regat sau Transilvania. Ținând seama că noul cod de procedură penală este un cod de unificare, nu se poate atribui această intenție legiuitorului. În mod logic nu se poate admite această interpretare. Interpretarea logică infirmând interpretarea literală, urmează a se utiliza de această interpretare și raportând-o la situația examinată de noi se întărește explicația și susținerea noastră făcută la începutul acestui articol, adică, art. 446 își are aplicația numai la instanțele unde există M. Public. Că în speță este o scăpare din vedere a legiuitorului, nu se poate contesta. Va fi însă reparată de comisia pentru modificarea codurilor, punându-se în armonie situația din Vechiul Regat cu cea din Transilvania.

Apelul declarat de noi direct tribunalului nu

Jurisprudențe civile

Inalta Curte de Casație S. I.

Dec. Nr. 558—932.

Preș. Titu Magheru cons.

Testamente. Revocare. Modurile prevăzute de lege. Aplicațiune în cazul ruperii testamentului de către altă persoană.

Potrivit principiilor de drept privat maghiar, menținute în vigoare prin parag. 35 art. de lege XVI din 1876, testamentele pot fi revocate de testator atât expres cât și în mod tacit și anume: prin ruperea testamentului, ștergerea textului testamentului sau fapte din care ar rezulta o revocare tacită.

Așa fiind, instanța de apel a fost în drept ca din faptul ruperii testamentului în litigiu de către altă persoană în fața testatoarei, deci cu știința sa, fără ca aceasta să se opună sau să facă vreo obiecțiune să deducă că ea a consimțit la distrugerea lui și că deci implicit și-a revocat în mod tacit testamentul.

Deci, nu s'a făcut nici o greșită aplicare în speță a textului de mai sus menționat și nici nu s'a comis o eroare grosieră de fapt, când instanța de apel a considerat testamentul revocat în mod tacit, mai ales că potrivit normelor de drept aplicabile în speță, prin vânzarea de către testatoarele a imobilelor testate, testamentul și-a pierdut de drept puterea legală și deci instanța de apel era în drept să decidă că recurentul nu mai putea pretinde succesiunea soției sale pe baza acestui testament.

Inalta Curte de Casație S. I.

Dec. Nr. 1284—932

Pres. S. TIPEI cons.

MOARTE PREZUMATA.

Hotărâre pentru declarare. Trecerea averii în posesia erezilor declarați. Aplicațiune față de soț.

Din disp. art. 4, 5 și 6 din legea pentru constatarea morții prezumate din 12 Decembrie 1925, rezultă că prin hotărârea care declară moartea prezumată, se va stabili și data morții, iar hotărârea definitivă pentru constatarea morții prezumate ține loc de act de moarte și pe baza acestei hotărâri, se deschide succesiunea la data când hotărârea a rămas definitivă.

Astfel fiind și întru cât în speță prin hotărârea Nr. T. VI-8-1925, dispăruta a fost declarată moartă pe ziua de 1 Ianuarie 1921, tribunalul bine și fără a viola vre-un text de lege a considerat acea zi ca dată a morții și dispus ca averea succesorală să fie dată în posesiunea erezilor declarați, cari la acea dată aveau calitatea și dreptul de a moșteni pe defunctă, deci și în posesiunea soțului defunctei, deși acesta, posterior acestei date a divorțat de soția sa dispărută.

Chiar dacă hotărârea de constatare a morții prezumate ar fi greșită, ea nu poate fi înlăturată sau modificată cu ocazia procedurii suc-

se poate susține că este făcut contra prescripțiilor legale. Legiuitorul nou a înlăturat formalismul acut care exista în vechea legislație și pe care jurisprudența o consfințise, nemai sacrificând un drept pentru nerespectarea unei forme. Și în această situație nu se poate nici susține că apelul declarat este greșit îndreptat, când el a fost îndreptat tocmai instanței competente a-l judeca. Și nu trebuie să uităm că disp. art. 446 al. V nu este imperativă ci facultativă... M. Public... „**pot face declarație...**” (A se vedea și judicioasa notă a Dlui judecător MIHAI POPOVICI publ. în revista Jurispr. Generală Nr. 13—938 pag. 393.).

Dacă și tribunalul ar interpreta art. 446 așa cum este interpretat de Parchetul Hunedoara, s'ar ajunge la concluzii și situații imposibile. Trib. primind apelul declarat de noi direct lui, văzând că nu s'a respectat disp. art. 446, ar trebui să constate că greșit i s'a trimis și să-l înainteze de urgență instanței competente... adică sie-și.

Dar procedeul parchetului, și din punct de vedere practic este dăunător bunului mers al justiției.

După interpretarea Parchetului, M. Public nu mai are cele 10 zile întregi pentru folosirea căii de atac, căci el trebuie să se îngrijească ca apelul să fie înregistrat la judecătorie în termenul prescris de lege. Trebuie să se țină socoteala de depărtarea fiecărei instanțe; să se țină seama că unele reședințe de judecătorii poșta nu vine în fiecare zi etc. și făcând aceste socoteli scade și termenul ce-ți este acordat de lege... din cauza interpretării unui text de lege și în contra voinții legiuitorului.

Puterea exemplului este edificatoare și de aceea vom recurge la el.

Parchetul Hunedoara este în aceiași clădire cu Tribunalul: primul la parter, secundul la etajul I.

Parchetul declară apel contra unei Cărți de judecată pronunțată de judec. Petroșani care este la o depărtare de 106 Km. de Deva, reședința tribunalului.

După practica Dlui Prim-procuror, dosarul cu apelul declarat, se va restitui judecătoriei pentru ca judecătorii să-l înainteze tribunalului spre judecare. Parcurge dosarul 212 Km. când de s'ar fi trimis cu condica tribunalului nu s'ar fi parcurs decât... 30 de trepte. Nu se poate susține că nu suntem în secolul vitezii.

Practica aceasta, prin formalismul rigid și arhaic, stânjenește mersul normal al procesului penal, fiind și contra interesului social care pretinde ca procesul penal să fie cât mai urgent soluționat.

Supunem modesta noastră observație și Onor. Comisiunii de modificare a codurilor spre a vedea dacă nu este cazul ca, pentru a se curma interpretări cu consecința celei de mai sus, să se adauge art. 456 pr. pen. dispoziția din art. 104 legea judec. de Ocol: „**Ministerul Public declară apelul la grefa Tribunalului**”.

Nicolae C. Opreșanu
Procuror, Deva

cesorale, unde atribuțiunile instanței sunt limitate, ci ar putea face obiectul unei revizuiri potrivit art. 7 din menționata lege.

Inalta Curte de Casație Secția I.

Dec. Nr. 1075—932.

Preș. V. Sandor. Cons.

Orbi. Vânzare imobiliară. Necesitatea actului notarial.

Potrivit art. 21 din legea notarilor publici, contractele încheiate de orbi în formă scrisă, nu vor putea fi invocate ca dovadă în contra lor, dacă nu vor fi redactate în formă autentică notarială, iar conform disp. ordonanței Consiliului de Miniștri nr. 4420 din 15 Octombrie 1918, contractele de înstrăinare imobiliară nu vor fi valabile dacă nu vor fi constatate prin acte scrise.

Din combinarea acestor disp. ale art. 21 din legea notarilor care reglementează forța probantă a actelor scrise încheiate de orbi și ale ordonanței citate care determină condițiunile generale de valabilitate a contractelor de înstrăinare imobiliară, rezultă că atunci când un orb procedează la înstrăinarea unui imobil, încheierea contractului nu se va putea dovedi în contra lui de cât printr'un act scris redactat în formă notarială, invocarea oricărui alt mijloc de dovadă fiind inadmisibil.

În speță, Curtea de Apel examinând dispozițiunile martorilor audiați, constată în fapt că vânzătorul a fost orb în timpul încheierii contractului, constatare dedusă din aprecierea elementelor de fapt ale procesului în limitele dreptului său suveran de apreciere, care nefiind atacată pentru denaturare scapă cenzurei Inaltei Curți.

Deci în speță, rămânând stabilit că vânzătorul a fost orb în timpul încheierii contractului, intimații ca succesorii lui, sunt în drept a se prevala de inexistența contractului, față de ei, ca element de probațiune, fiind făcut fără întărirea notarială prevăzută de lege.

Că, așa dar, Curtea de Apel a făcut o justă aplicațiune a legii, iar imputările ce se aduc deciziunii atacate, prin motivele I și II de casare sunt neîntemeiate.

Inalta Curte de Casație S. III

Dec. Nr. 1339—1930

Președ. Al. Alexandrescu cons.

Convenții. Constatarea lor prin act scris. Condițiunile, pentru valabilitatea convenției, când actul este scris de o persoană streină și numai semnat de parte și forța probantă a acestor acte.

Art. 887 c. civ. austriac prevede că dacă s'a dresat un înscris referitor la un contract nu se vor ține în seamă acele condițiuni ce se pretind că s'ar fi făcut în acelaș timp verbal, dar care nu se potrivesc cu actul, sau care ar cuprinde noi adăogiri.

Pentru valabilitatea acestui înscris și deci pentru a face o completă dovadă.

În speță, se constată că actul constator

al convențiunei dintre părți nu este semnat de doi martori, nici nu se găsește pe el recunoașterea intimațiilor cu privire la veracitatea semnăturilor făcută față cu doi martori și deci înscrisul nu satisface nici una din condițiunile cerute de art. de mai sus și ca consecință față de negarea intimațiilor nu poate face acest act dovada deplină.

Astfel fiind, bine Curtea de apel a înlăturat acest înscris cu care recurenta voia să dovedească stipulațiunea dobânzilor și prin această procedare instanța de apel a făcut o justă aplicațiune a textelor pretinse violate, fără a comite vreun exces de putere și în consecință prima parte a motivului de casare este neîntemeiată.

Art. 319 proc. civ. prevede puterea probantă a actelor private care nu s'au redactat în forma arătată de art. 317 acelaș cod. dispunând că forța lor probantă este lăsată la aprecierea liberă a instanțelor judecătorești.

Instanța de apel înlăturând actul discutat, a uzat de dreptul său suveran de apreciere a probelor care întrucât își motivează soluțiunea dată, scapă de sub cenzura acestei Inalte Curți.

Cas. III dec. 1339 din 11 Octombrie 1930.

Curtea de Apel Cluj Secția III

Dec. Nr. C. 2052-13-1931.

Președ. Dr. Micșa

Drept vidual. Văduva trăind în concubinaj devine nedemnă de a beneficia de acel drept.

Considerând că dreptul vidual își are izvorul în drepturile și obligațiunile ce soții, legal căsătoriți își datorează unul altuia anume că bărbatul este obligat a-și întreține soția iar soția datorește soțului fidelitate constantă; iar aceste drepturi și obligațiuni durează nu numai în timpul vieții soțului ci durează și după decesul acestuia și ca consecință a acestei concepțiuni văduva beneficiază de întreținere acordată din averea soțului sub forma dreptului vidual în schimb soția văduvă este datoare să păstreze întocmai aceeași fidelitate soțului decedat pe care a dovedit-o în timpul căsătoriei; Aceasta fiind principiul este stabilit în jurisprudență (sentința principiară Nr. 260 a cas. ung. că femeia care a avut în timpul căsătoriei purtare excepțională la moartea soțului dobândește dreptul vidual dar și-l pierde dacă ulterior morții soțului are purtare imorală ce nu cadrează cu fidelitatea unei soții adecă acest drept se pierde prin nedemnitare ulterioară;

Că dar fiind constant că pârâta văduva beneficiara dreptului vidual trăiește în concubinaj cu un bărbat, tribunalul numai prin o eronată aplicațiune a principiului de drept enunțat n'a considerat pe pârâta ca nedemnă de a păstra acel drept căci concubinajul constituie o abatere gravă dela îndatoririle unei soții și același criteriu de apreciere se impune acestui fapt în privința văduvei care beneficiază de dreptul vidual și așa fiind tribunalul a pronunțat o sentință casabilă.

Curtea de Apel Cluj Secția I-a

Acțiune reconvențională în procese de proprietate. Nu se poate judeca decât în limitele acțiunii.

Motive.

Sentința tribunalului ca instanță de apel reclamanții au atacat-o cu recurs în casare, cerând casarea sentinței atacate și evocând fondul, admite reacțiunii lor reconvențională intentată pentru recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului cuprins în cartea fonduară Nr. 5366 a orașului Cluj sub Nr. top. 9818-1/1/1.

Pârâții au cerut respingerea recursului în casare ca neîntemeiat.

Reclamanții S. I. și soția au intentat proces în contra pârâților O. N. și soția pentru reprezentare sumară a teritoriilor indicate pe schița judecătorească cu literile A și B. cari sunt părțile integrante ale imobilului, cuprins în cartea fond. 5366 a orașului Cluj sub Nr. top. 9818-1/1/1.

Pârâții au ridicat acțiunea reconvențională pentru recunoașterea dreptului lor de proprietate asupra teritoriilor ridicate pe schița judecătorească cu literile A, B, C și D. din imobilul Nr. top. 9818-1/1/1, și pentru predarea în posesiune a acestor teritorii.

Tribunalul ca instanță de apel prin acțiunea atacată cu recurs admitând acțiunea reconvențională a pârâților O. N. și soția, a obligat pe reclamanții S. I. și soția, să recunoască dreptul de proprietate al pârâților și asupra teritoriului în litigiu și a casei aflătoare pe această cu accesoriile (teritoriul D, din schiță) și să le redea în posesiunea pârâților.

Având în vedere, că conform art. 579 și 189 din P. c. acțiunea reconvențională n'ar putea ridica pentru recunoașterea dreptului de proprietate numai asupra teritoriului, care este obiectul acțiunii reconvențională să fie identică;

Având în vedere, că conform acestora, instanța poate admite o acțiune reconvențională numai în limitele acțiunii;

Având în vedere, că instanța de apel a admis acțiunea reconvențională și asupra teritoriului indicat pe schița judecătorească cu litera D, care n'a format obiectul acțiunii reclamate, deci n'a judecat între limitele acțiunii.

Tribunalul cu violarea art. 579 și 189 din P. c. a admis în întregime acțiunea reconvențională, prin urmare Curtea a casat sentința instanței de apel cu trimitere.

În urma casării sentinței tribunalului alte motive de casare au rămas fără interes.

Dispoziția referitoare la cheltuielile de recurs se bazează pe art. 543 și 508 din alin. ultim din Proc.

Inalta Curte de Casație Secția I-a.

Dec. Nr. 604 din 11 Mai 1931.

Președinția dlui T. Magheru.

Donațiune. Porțiune legitimă atacată. Stabilirea valorii se face din momentul donațiunii.

Potrivit normei de drept ungar, porțiunea legitimă are a se socoti în momentul facerii donațiunii; aceasta pentru că prin donațiunea făcută eredele devenind proprietar al obiectului donat, are a suporta atât urcarea cât și coborârea valorii acestui.

Astfel fiind și în speță, Curtea neluând în considerare valoarea imobilului donat din timpul escontențării (donațiunii) în stabilirea porțiunii legitime, urmează că ea a făcut o greșită aplicare a principiilor în materie astfel încât motivele fiind întemeiate câtă a se admite și cauza retrimisă aceleiași instanțe pentru o nouă judecare.

Jurisprud. comerciale

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția III-a

Decizia Nr. 625—1932.

Excepții cambiale. Excepții rezultând din raportul dintre emitent și primul beneficiar. Tert beneficiar de bună credință.

Statutele unei societăți (persoană juridică) ne publicate. Când pot fi opozabile terților.

Când instanța are drept să interpreteze termenii unei convențiuni și să le atribue un înțeles ce rezultă din intenția părților?

Președinția Dlui Vesp. Erbiceanu cons.

Înțelesul termenilor întrebunțați într'o convențiune nu leagă instanța, ea putând să dea alt înțeles convențiunii.

Art. 94 din legea persoanelor juridice.

Curtea

Deliberând;

Asupra recursului făcut de Comunitatea Ortodoxă Autonomă din Cluj, în contra deciziunii Curții de Apel Cluj secția III-a Nr. C. III 990-20-1930 din 30 anuarie 1931 în proces cu Casa Generală de Economie S. A. Sucursala Mediaș;

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs se constată că la cererea intimătei, Casa Generală de Economie S. A. Mediaș, Tribunalul Cluj prin mandatul de plată cambial Nr. 568—1928, a obligat pe recurenta, Comunitatea izraelită ortodoxă autonomă din Cluj, să plătească numitei intimăte, în termen de 3 zile, 400.000 lei capital, pe baza unei cambii ajunse la scadență și neachitată, cu procente, 1/3 taxă cambială și cheltuieli de judecată; că în contra acestui mandat de plată, recurenta formulând excepțiuni, Tribunalul Cluj S. II-a prin sentința Nr. 568-1928 din 23 Octombrie 1929, a respins excep-

țiunile cambiale și în consecință a menținut în vigoare mandatul de plată cambial și a obligat pe recurentă să plătească intimății în afară de sumele stabilite în mandatul de plată și suma de 15.700 lei; că recurenta atacând cu apel și această sentință Curtea de Apel Cluj S. I-a, prin deciziunea Nr. C. I. 3-31-1930 din 11 Iunie 1930, supusă recursului de față, a respins și a confirmat sentința Tribunalului cu 10.552 lei cheltueli de apel;

Având în vedere că pentru a ajunge la această soluțiune Curtea de Apel motivează că recurenta a predat firmei Băncile Unite din Cluj pentru acoperirea unei datorii de cont curent, cambiile care formează obiectul procesului de față și cari au fost predate în urmă firmei intimăte, pentru acoperirea creditelor de report, în tot felul de valute susținerea recurentei că după trimiterea cambiilor prin gir băncii intimăte, a achitat cambiile primului beneficiar, Băncile Unite, Curtea o respinge pe baza art. 92 cod. cambial, deoarece intimata a fost de bună credință atunci când a primit cambiile și în consecință nu i se pot opune excepțiunile rezultând că din textul convenției încheiată în ziua de 5 Oct. 1927 între Băncile Unite din Cluj și Banca intimată, nu rezultă că cambiile împrocesuate au fost date numai pentru acoperirea creditelor de report și de devize New-York, ci din contră din depoziția martorului Petru Schanchinger rezultă că s'au dat pentru acoperirea creditelor de report în tot felul de valute;

Că mai adaugă Curtea statutele recurentei nefiind înscrise și publicate potrivit art. 94 din legea pentru persoanele juridice, nu pot fi opozabile intimății decât în cazul când s'ar fi făcut dovada că ar fi avut cunoștință de ele, ori o asemenea dovadă neproducându-se, citatele statute nu-i pot fi opozabile; că de altfel prin faptul că recurenta a achitat cambiile împrocesuate și semnate de președinte și secretar primului beneficiar, au recunoscut că aceste cambii au fost semnate în conformitate cu dispozițiunile statutelor deoarece în caz contrar nu le-ar fi achitat;

Asupra motivelor de recurs.

Având în vedere că prin motivele de casare recurenta susține în prim rând că Curtea de Apel a denaturat înțelesul convenției din 5 Octombrie 1927 când a decis că cambiile au fost date pentru acoperirea creditelor de report în tot felul de valute, iar pe de altă parte că cambiile nu sunt valabile, deoarece persoanele cari le-au semnat nu au avut autorizația cerută de statute.

Având în vedere că în ce privește denaturarea convenției, dacă este adevărat că o convențiune încheiată cu paza tuturor formelor legale are putere de lege între părțile contractante, și întru cât termenii sunt clari și categorici, nu este permis instanței de fond, ca sub aparența de interpretare, să le denatureze adică să le modifice înțelesul clar și vădit neîndoelnic, sau să le refuze efectele lor legale, substituindu-le pretinsa intențiune a părților, în cazul însă când termenii sunt oscuri sau îndoelnici, putând da loc la interpretări diferite, când prin urmare se impune o interpretare pentru a se

determina sensul și întinderea lor, instanțele de fond sunt în drept să interpreteze, în mod exclusiv, termenii unei convențiuni și să le atribue înțelesul — ce după a lor apreciere — rezultă din intențiunea părților;

Având în vedere că nici natura nici înțelesul unei convențiuni nu sunt în funcțiunea numai de termenii întrebuițați, deci chiar când acești termeni priviți izolați, ar fi de natură a indica un anumit înțeles al convențiunii, instanța de fond poate totuși să constate că altul este sensul ei adevărat, dacă constatarea sa în această privință este susținută prin întregul complex al împrejurărilor, între cari a fost încheiată și prin depozițiile martorilor audiați ;

Având în vedere că din moment ce rămâne bine stabilit că cambiile au fost predate pentru acoperirea creditelor de report în tot felul de valute, ascultarea expertului propus de recurentă și prezentarea registrelor intimății nu mai prezintă nici un interes și deci Curtea de Apel nu a săvârșit nici un exces de putere când le-a înlăturat;

Având în vedere că în speță este constant în fapt că recurenta este o persoană juridică, neîndin raportul dintre emitent și primul beneficiar; scrisă în registrul ținut de greafă pentru persoanele juridice și întrucât în conformitate cu dispozițiunile art. 94 din legea persoanelor juridice, orice act pus înscrierii și neînscriș sau ne-publicat nu va fi opozabil terților decât în cazul când ei l'au cunoscut pe altă cale;

Considerând că în speță Curtea de Apel constată în fapt că statutele recurentei nu sunt înscrise și publicate și că recurenta nu a făcut dovada că intimata ar fi avut cunoștință de ele la data primirii cambiilor, în asemenea situațiune potrivit textului de lege citat, aceste statute nu-i sunt opozabile și deci și partea a doua a motivelor de casare este nefondat.

Că deci recursul fiind în întregime nefondat urmează a fi respins.

Inalta Curte de Casație

Dec. Nr. 136—1932

Preș. D. G. Lupu pres.

Mandat comercial.

Prepus care nu a semnat convenția „prin procură” sau alte asemenea. Terțiul contractant poate exercita acțiunea și în contra patronului. Condiții.

Din art. 396 c. com. rezultă că prepusul este dator a trata în numele patronului său și să arate că semnează „prin procură” sau alte asemenea, iar în lipsa unei asemenea declarațiuni el se obligă personal. Cu toate acestea cel de al treilea poate să exercite și contra patronului acțiunile cari derivă din actele prepusului, dar în acest caz trebuie a se stabili că actele prepusului sunt privitoare la exercițiul comerțului cu care a fost însărcinat.

În speță Curtea de apel conformându-se întocmai principiilor arătate mai sus, constată în fapt din împrejurarea că acele cambii au fost prezentate la scont și înborderate de către emi-

nenta recurentă că au fost întrebuințate în folosul său, fiind deci privitoare la execuțiul comerțului cu care prepusul semnatar al cambiilor a fost însărcinat de dânsa și astfel decide obligativitatea patronului în locul prepusului față de terța persoană Banca Comerțului, cu toate că nu s'au adăogat de mandatar la semnătura sa sub firma pe care o reprezenta, cuvintele „prin procură” sau alte asemenea.

Aceste aprecieri, bazate pe constatări de fapt rezultate din actele dela dosar, ce nu se arată întrucât și cari au fost denaturate, fiind de atributul exclusiv al instanței de fond, scapă prin urmare, de sub cenzura acestei Inalte Curți, atfel încât în această privință, instanța de apel nu a comis nici un exces de putere, violare de lege, omisiune esențială sau nemotivare și de aceia motivul este nefondat.

Curtea de Apel Cluj, — Secția I-a

Regulamentul de transport C. F. R. Art. 40 comb. cu 80 alin. 4. Cererea pentru despăgubiri pe cale activă nu este obligatorie pentru dăunat, care și fără a face o asemenea cere poate urmări în Justiție despăgubirea sa.

Motive:

Recursul pârâtei Regia Autonomă a Căilor Ferate Române se întemeiază pe următoarele motive:

1. Violarea art. 40 din Regulamentul de transport și art. 180 pct. 2 din pr. civ. pentru că Tribunalul nu a admis incidentul prin care s'a susținut că mai înainte de intentarea acțiunii trebuia reclamanta să se adreseze cu o petițiune Regiei spre a i se rezolva pe aceasta cale cererea de daune;

2. Violarea art. 269 și 270 pr. civ. pentru că s'a săvârșit exces de putere și omisiune esențială din partea Tribunalului, care a respins ca nedovedită afirmația recurentei că marfa s'a transportat în vagon particular, deși aceasta rezultă din actele dela dosar;

3. Violarea art. 73 pct. d. din Regulamentul de transport pentru că vagonul fiind proprietatea predătorului și nerezultând violarea vizibilă a robinetelor și a plumburilor Calea Ferată nu răspunde de scurgerea cauzată prin neînchiderea robinetelor și neaplicarea lor.

4. Violarea art. 57 pct. 4 alin. 2 din Regulamentul de transport pentru că vagonul cisternă fiind proprietatea producătorului acesta trebuia să ea toate măsurile de precauțiune.

Având în vedere susținerile recurentei și toate actele și lucrările dela dosar, în lipsa unui reprezentant cu procură din partea intimitei;

Având în vedere că tribunalul admitând în parte apelul pârâtei a admis în parte acțiunea reclamantei Soc. An. „Dermata” și a obligat pe pârâta Reg. Autonomă a C. F. R. să plătească lei 6125 capital cu dobânzile legale de la 25 Octombrie 1930 și lei 1770 cheltueli de primă instanță și lei 1300 cheltueli de apel constatând în fapt că în ziua de 2 August 1930 „Aurora Petroliferă” din Ploești a expedit din stațiunea

Ploești reclamantei un vagon benzină ușoară de 15.200 kgr., care la destinație a ajuns cu o lipsă de 675 kgr., daună cauzată reclamantei și constatată cu procesul verbal Nr. 394 de însași organele pârâtei și scăpând toleranța de 2 % a admis drept quantum al daunei o cantitate de 371 kgr. benzină care cu prețul de 1 leu 65 bani face suma admisă.

Având în vedere că incidentul de prematuritate a fost respins de Tribunal pe considerațiunea că cererea prevăzută de art. 40 din Regulamentul de transport este facultativă, iar excepțiunea de fond că cisterna a fost proprietatea predătorului, pe considerațiunea de fapt că reclamanta a negat acest lucru, iar pârâta nu a făcut dovada lui;

Având în vedere că spre a ajunge la constatările de fapt expuse în hotărârea sa, Tribunalul a examinat susținerile, părților și actele depuse la dosar cu grijea cuvenită și a motivat acele constatări fără a denatura sau a omite vre-un fapt sau act invocat;

Că, de nicăeri nu rezultă și deci, nici din actele menționate de recurentă nu se vede că proprietatea cisternei ar fi a predătorului și nici aceea că din vina acestuia sau a reclamantei ar fi avut loc scurgerea;

Că, așa fiind, aceste constatări de fapt nu sunt făcute nici cu exces de putere nici viciate de vre-o omisiune esențială și, ca atare, scapă de cenzura instanței de casare;

Că, în consecință, motivul al II-lea de casare este nefondat și el trebuia respins;

Având în vedere că celelalte motive (3—5) de casare sunt în strânsă legătură cu starea de fapt, și, deci, numai dacă s'ar fi admis motivul al II-lea ar fi fost susceptibile de a fi discutate, altfel, discuțiunea lor este fără interes și, așa fiind, ele, deasemenea trebuiau respinsă;

Având în vedere că nici primul motiv de casare nu e fondat pentru că **nici din litera și nici din scopul urmărit de art. 40 din Reg. de transport nu rezultă că s'ar fi urmărit crearea unei instanțe de judecată administrativă sau de arbitraj, care să premerge judecării instanțelor de drept comun, ori, fără instituirea unor asemenea instanțe premergătoare, s'ar fi arătat expres în regulament că o cerere să fie făcută înainte de a acționa în judecată și nu s'ar fi lăsat la facultatea părții, cum rezultă clar din dispozițiunile art. 80 alin. 4 din regulamentul de transport privind întreruperea prescripțiunei acțiunilor în justiție, dar o asemenea instanță prealabilă nici nu s'ar putea crea prin regulament ci numai prin lege;**

Că, deci, tribunalul a făcut o bună aplicațiune a regulamentului de transport și a legii, în cauză neviolând nici un text;

Că, așa fiind, motivele de recurs sunt toate nefondate și recursul a trebuit respins, fără cheltueli, însă, care n'au fost, deoarece pentru intimat nu s'a prezentat în instanță un reprezentant cu procură, iar memoriul înaintat de intimat nu a putut fi ținut în seamă pentru că nu a fost suficient timbrat purtând numai 13 lei 50 bani timbru în loc de 26 lei 50 bani.

Jurispr. procedurale.**Inalta Curte de Casație Secția I-a**

Dec. Nr. 1030—32.

Președinte V. Sandor cons.

Judecarea din nou a pricinii. Recunoașterile anterioare sunt dobândite cauzei. Nu se pot invoca apărări, în instanța de trimitere, în contradicție cu ele.

Potrivit principiilor generale de procedură în vigoare, după casare nu se pot invoca, în apărarea unei părți, mijloacele care ar fi în flagrantă contradicție cu apărările anterioare casării, afară de excepțiile de ordine publică, cari pot fi propuse în orice stadiu al procesului.

Astfel recunoașterile anterioare făcute de părți rămân dobândite cauzei și în privința punctelor neatacate cu recurs, decizia dată conservă autoritatea lucrului judecat.

Așa fiind și întrucât în speță recurenții nici nu afirmă că ar fi tăgăduit încă înainte de casarea deciziei anterioare, valabilitatea contractului încheiat în 1899 pe motiv că recurentul I nu ar fi avut procură notarială pentru vânzarea averii soției sale, ci s'au apărat numai cu aceia că contractul a fost de comun acord reziliat, că atare nu se poate imputa Curții de apel că ar fi violat vre-o dispozițiune legală în vigoare, când a trecut peste acest mijloc de apărare a recurenților ridicat pentru prima oară în instanța de trimitere și în consecință aceste motive de casare sunt neîntemeiate.

Inalta Curte de Casație Secția I-a

Dec. 916—1932.

Președ. V. Sandor, consilier

Avocați procuratori. Constatarea instanței că, partea a fost prezentă prin avocat procurator. Nu poate fi combătută decât prin înscriere în fals, chiar dacă lipsește procura.

Chestiunea de a ști dacă un avocat avea sau nu procură pentru reprezentarea unei părți în instanță constituie o chestiune de fapt, de atributul acelei instanțe, constatarea căreia în această privință face dovadă deplină și care nu poate fi înlăturată, chiar dacă ulterior actul nu se mai găsește la dosar, decât numai prin înscriere în fals, iar în afară de această procedură constatarea instanței despre existența actului la data judecării, rămâne definitivă.

Așa fiind și întrucât în speță este necontestat, că recurenții nu au atacat în fals jurnalul dela 30 Aprilie 1931, din care se constată că afară de unul din ei, ceilalți recurenți s'au prezentat în instanță prin avocatul arătat că are procura la dosar, și toți au luat în cunoștință termenul următor dela 25 Iunie 1931, este evident că la termenul astfel fixat Tribunalul putea cu drept cuvânt să se sprijine pe constatarea sa anterioară că numiții au fost legalmente încunoștiințați, despre termenul de judecată al

opозиției lor, fără ca prin aceasta să fi comis vreun exces de putere, eroare grosieră de fapt, sau să fi violat vre-o dispozițiune legală în vigoare și în consecință motivul I de casare este neîntemeiat.

Inalta Curte de Casație Secția I-a

Dec. Nr. 1360—932.

Președ. S. Tipei consilier

Dreptul de prenotare în C. F., ca asigurare a creanței este permis și nu se contravine legilor de suspendare a execuțiilor.

Potrivit dispozițiilor legii publicate în Monitorul Oficial nr. 296 din 18 Decembrie 1931, toate actele de urmărire și excutare îndreptate asupra bunurilor rurale, sunt suspendate până la 15 Februarie, 1933, iar prin legile publicate în Monitorul Oficial nr. 37 din 1932 și nr. 61 din 1932, acest termen a fost prelungit până la 15 Martie 1932, și apoi până la 1 Maiu 1932. Inșă, aceeaș lege prevde în art. 1, alin. 6 că, nu intră în dispozițiunile ei măsurile asigurătoare sau cu caracter de conservare, interzise fiind numai sequestrele cu ridicata.

Astfel fiind, și întrucât prenotarea unui drept de ipotecă nu este decât o măsură asigurătoare, prin ea partea tinzând numai la asigurarea plății creanței sale, când aceasta va ajunge la scadență, Tribunalul numai cu violarea menționatei dispozițiuni legale a putut să respingă cererea recurente, așa că motivul de casare fiind întemeiat, recursul urmează să fie admis.

Inalta Curte de Casație Secția I-a.

Dec. Nr. 1379 din 9 Dec. 1932

Preș. S. Tipei consilier

Poate judecătorul de Carte funduară să discute creanța fiscoi pe baza căreia se cere prenotarea?

Conform paragr. 95 din regulamentul cărții funduare prenotațiunea dreptului ipotecar pentru asigurarea creanțelor fiscoi, ale orfanilor, interzișilor, or ale altora, care stau sub supravegherea judecătorească, se face pe baza ordonanțelor sau adreselor acelor autorități administrative și judecătorești, care sunt îndreptățite să ceară astfel de asigurări și dacă suma este exprimată numeric.

Prin urmare, din acest text de lege rezultă, că, în speță, pe baza adresei Percepției comunale instanța de carte funduară era obligată să ordone prenotațiunea dreptului ipotecar cerut de aceasta pentru suma de 10.000 lei rezultând din neplata unor taxe comunale, și orice discuțiune pe această cale grațioasă asupra valabilității creanței comunei, față de dispozițiunile paragr. 95 mai sus citat, nu era admisibilă. Partea nemulțumită având deschisă calea contencioasă a cererii de radiere în contradictor cu autoritatea, care a cerut prenotațiunea poate pune în discuțiune valabilitatea titlului pe baza căruia s'a făcut intabularea.

Inalta Curte de Casație Secția I-a

Dec. Nr. 1118—932

Președ. V. Șandor consilier**Cărți funduare. Proces asupra proprietății. Notare. Cine poate cere.**

Potrivit disp. art. 148 Reg. C. F. numai a cele persoane pot cere notarea în cartea funduare a unui poces asupra proprietății care au un drept real, anterior și evidentiat (intabulat, adnotat, prenotat) în cartea funduară asupra imobilului din litigiu.

În speță instanța constatând că acțiunea este introdusă conform art. 148 din reg. de C. F. pentru recunoașterea dreptului de proprietate și radiere, ea nu poate ordona notarea cerută, decât constatând existența în favoarea reclamantului a dreptului real cerut de art. 148, ceea ce nefăcând, Tribunalul a violat dispozițiunile menționatului text, și în consecință această parte a motivelor de recurs fiind întemeiată, recursul este a se admite și hotărîrea atacată a se casa, menționându-se încheierea nr. 418 din 1931 a Judecătoriei urbane Cluj.

Inalta Curte de Casație Secția I-a

Dec. Nr. 1226—932.

Președ. T. Magheru, consilier**Reînnoire. Termen față de deciziile Curții de Casație. Aplicațiune.**

Potrivit disp. art. 567 pr. civ. a termenul reînnoirii procesului este de 6 luni și el se va socoti din ziua când a rămas definitivă sentința finală dată în procesul fundamental, iar potrivit disp. art. 410 al. II pr. civ. sentința care nu poate fi atacată nici cu apel nici cu opoziție, cum este cazul deciziunilor Inaltei Curți de Casație, rămâne definitivă prin pronunțare.

Astfel fiind urmează că termenul de reînnoire de 6 luni prevăzut în art. 567 pr. civ. ard. curge în cazul deciziunilor Inaltei Curți de Casație dela pronunțarea lor.

Deși prin art. 410 al. II pr. civ. după ce se prescrie regula de mai sus, se adaugă că aceste termene, care pentru parte urmează să se socotească dela rămânerea definitivă a sentinței, încep să curgă dela data comunicării sentinței, totuși această din urmă dispozițiune nu privește decât termenele prevăzute în procedura civilă, adică termenele pentru executarea sentinței, deci nu vizează termenele pentru exercitarea dreptului de a cere reînnoirea procesului, ceea ce se învederează și prin împrejurarea că, dacă într'adevăr intențiunea legiuitorului ar fi fost să fixeze data comunicării sentinței ca punct de plecare în calcularea termenului de reînnoire și în cazul deciziunilor Curții de Casație care rămân definitive prin simpla lor pronunțare, ar fi prevăzut acesta în mod expres.

Astfel fiind, urmează că soluțiunea Tribunalului dată în speță și prin care s'a decis că punctul de plecare în calcularea termenului de reînnoire, este ziua de 13 Februarie 1930 când s'a comunicat părâților reînnoirea deciziunea Curții

de Casație, este greșită și dată cu violarea art. 567 și 410 pr. civ. ard. astfel încât acest motiv de recurs fiind fondat cată a se admite.

Curtea de Apel Cluj Secția III

Dec. Nr. 263-13-1931.

Președinția dlui V. Pop.**Recuzare. Motivele de recuzare prevăzute de lege sunt de strictă interpretare Art. 274, 276, 278 C. pr. civ. Rom.**

Art. 501 pr. cu Arat. Partea este obligată să justifice neprezentarea ei de a fi audiată, la prima instanță, sub jurământ.

Asupra motivului I de casare.

Este fapt că în compunerea tribunalului care a judecat cauza și a pronunțat sentința, a luat parte și judecătorul Dr. O. B. iar avocatul reclamantului a fost Dr. I. R.

Numitul judecător, prin raportul înaintat Curții, arată că el nu e rudă cu avocatul Dr. I. R. ci soția acestui avocat este nepoată soției adică este fica uneia dintre surorile soției Judecătorului.

Este de asemenea fapt, că înaintea Tribunalului nu s'a făcut o cerere de recuzare, și recurentul, prin dezvoltarea motivului de casare nu a fost împrejurarea, că acest fapt nu ia fost cunoscut, în momentul judecării princ.

Considerând, că motivele de recuzare fiind prevăzute în mod limitativ de art. 274 și urm. din procedura civilă română, — aplicabile și în ard. din această rezultă, că ele sunt de strictă interpretare și nu se pot întinde prin analogie la alte cazuri neprevăzute și așa fiind nu există motiv legal de recuzare, decât atunci când judecătorul este frate, cumnat, rudă de sus ori de jos, ginere sau socru cu avocatul uneia din părți, sau cu una din părți astfel după cum prevede art. 276 p. 10 și art. 274 al. 2 din zisa lege.

Că dar, întrucât nu este dovedit, că în persoana judecătorului Dr. O. B. a existat un motiv legal de recuzare, conform art. 278 Pr. civ. Rom. el n'a fost obligat să facă declarațiune de recuzare, iar de altă parte, recurentul, potrivit art. 280 și 281 Pr. civ. R. n'a făcut o propunere în forma legală de recuzare, spre a fi cercetată din punctul de vedere al suspiciunii legitime, și prin urmare o asemenea cerere de recuzare pentru prima oară înaintea Curții, ca instanță de casare, este inadmisibilă și în consecință, instanță de fond a fost legal constituită și deci motivul întâi de casare este nefondat.

Asupra motivului II de casare.

Considerând, că conform art. 501 pr. civ. instanța de apel are dreptul de apreciere asupra cererii părții de a fi audiată sub jurământ, când aceasta parte a refuzat să se prezinte înaintea primei instanțe să fie ascultat sub jurământ, și astfel este ținută în apel să justifice motivul neprezentării... Și tot asemenea partea este obligată să precizeze faptele ce voințe a dovedi prin registrele comerciale ale adevăratului său, căruia i se pretinde a le prezenta.

Având în vedere, că recurentul, nici prin petițiunea de apel și nici oral înaintea tribunalului nu a încercat să justifice cauza neprezen-

tărei sale înaintea tribunalului nu a încercat să justifice cauza neprezentării sale înaintea judecătorului, care a dispus audierea s'a sub jurământ, așa că înlăturarea acestei cereri a fost legală; De altă parte se constată că pârâtul n'a precizat nici un fapt, pe care ar voi să-l dovedească prin registrul reclamantului, și așa fiind cu drept cuvânt tribunalul a înlăturat ca inutil acest probatoriu și deci și acest motiv de casare este nefondat.

Jurispr. penale.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secțiunea de Vacanță.

Dec. Nr. 2301—1937

Președinția Dlui Th. Magheru consilier.

Penal. — Recurentul fiind condamnat nu mai la un an închisoare pentru un fapt pedepsit de lege cu un maximum mai mare de 5 ani și cu un minimum special mai mare de un an, precum, și cu minimul amenzii, urmează că i s'a aplicat o pedeapsă legală, chiar eea mai mică posibilă după art. 157 p. 2 c. penal Carol II.

Având în vedere că, prin decizia supusă recursului, confirmându-se hotărârea primei instanțe recurentul a rămas condamnat la 1 an închisoare corecțională, la 2000 lei amendă, precum și la interdicție corecțională pe timp de 4 ani, pe baza art. 529, 531 p. 6 comb. cu art. 157 p. 2 lit. b. și 158 codul penal Carol II.

Având în vedere că, recurentul susține prin motivul de casare mai sus reprodus că instanța de fond a aplicat greșit art. 529, 531, 157 și 158 din noul cod penal, dându-i o pedeapsă de un an închisoare și amendă, deoarece trebuia să i se dea o pedeapsă sub un an și fără amendă sau să i se aplice textele respective din vechiul cod penal ardelean dându-i-se o pedeapsă de 6 luni închisoare.

Considerând că faptul de tâlhărie imputat recurentului, se pedepsește conform art. 531 pct. 6 din codul penal Carol II, cu închisoare corecțională dela 5 la 10 ani, cu amendă dela 2000—10.000 lei, precum și cu interdicție corecțională.

Considerând, că art. 157 n. 2 lit. b. din același cod prevede că, în materie corecțională când instanța constată în favoarea infractorului circumstanțe atenuante ca în speță și de că maximum pedepsei prevăzut de lege este de 5 ani sau mai mare, pedeapsa nu poate fi scoborâtă sub un an închisoare corecțională afară de cazul când minimum special al acelei pedepse ar fi mai mic de un an, iar potrivit art. 158 din tot același cod, când legea prevede o pedeapsă privativă de libertate și amendă, reducerile prevăzute mai sus se aplică la ambele pedepse sau se poate înlătura una din ele și chiar efectua reducerea la cea aplicată.

Considerând în speță, că, recurentul fiind condamnat la numai un an închisoare pentru fapt pedepsit de lege cu un maximum mai mare de 5 ani și cu un minimum special mai mare de un an, precum și cu un minimul amenzei urmează că instanța de fond i-a aplicat o pedeapsă legală, chiar cea mai mică posibilă după art. 157 p. 2 mai sus citat.

Considerând pe de altă parte că contrar susținerii recurentului nu rezultă din cuprinsul art. 158 că în cazul când se recunosc în favoarea infractorului circumstanțe atenuante și dânsul s'a făcut vinovat de un delict pedepsit de lege cu pedeapsă privativă de libertate și cu amendă, judecătorii ar fi obligați să aplice numai una din aceste două pedepse ci dimpotrivă textul arată precis că dânsii vor avea facultatea sau să aplice numai pe una din acele două pedepse sau concomitent ambele efectuând reducerile legale — cum s'a procedat în speță;

Considerând că este inexactă în drept și aceea susținere a recurentului, că pe temeiul textelor respective din codul penal ardelean i s'ar fi putut da o pedeapsă de numai 6 luni închisoare corecțională, deoarece din cuprinsul art. 348 comb. cu art. 92 din zisul cod rezultă că minimum pedepsei prevăzută pentru faptul de tâlhărie imputat recurentului este de 6 luni reclusiune și nu închisoare.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II-a

Deciziunea Nr. 735—1938

Președinția Dlui Al. Macarovici, consilier

Simpla narare a unor fapte, în ziare, nu constituie o calomnie, ci numai aprecierea faptelor și calificativele injurioase la adresa părți civile.

Deliberând,

Asupra recursului declarat de partea civilă preot Inochentie Vasilian în contra deciziei penale cu Nr. 349—1936 a Curții de Apel S. II prin care, anulându-se sentința penală cu Nr. 1006—1935 a Tribunalului Cluj S. IV, inculpatul Filip Teodor a fost achitat în baza art. 326 pct. I din proc. pen. ard. de sub acuza de a fi săvârșit delictul de insultă prevăzut de art. 2 din legea pentru apărarea onoarei.

Văzând motivul unic de casare prin care se invocă nulitatea de fond prevăzută de art. 385 pct. I din proc. pen. ard. și se susține că fapta inculpatului de a fi scris în ziarele „Universul și Curentul“ mai multe articole prin care partea civilă era numită „bestie“, „canalie“, „satir“ etc. onstituie delictul de injurie gravă și deci Curtea de Apel în mod greșit a stabilit că nu există infracțiune astfel că a dat o decizie casabilă.

Având în vedere că instanțele de fond constată în fapt că inculpatul Filip Teodor a publicat în ziarul Universul din 8 Martie 1934 un articol intitulat: „Primejdia secției inochentiste din județul Someș“ și un alt articol, în același ziar din 15 Aprilie 1934, intitulat „Din isprăvile călugărului inochentist Vasilianu din Cupșeni Someș“ în care folosește la adresa reclamantului preot Inochentie Vasilian expresiile de: bestie, satir, pervers, semi-doct și pseudo călugăr.

Că prin deciziunea atacată, Curtea de Apel stabilește că aceste expresiuni nu pot fi considerate ca insulte de oarece s'au stabilit că în comuna în care reclamantul servea ca preot circulau prin public svonuri că numitul ar întreține raporturi intime cu o anumită femeie și că, departe de a duce o viață de adevărat monah, adună la el acasă femeii și fete pentru joc și petrecere și că a avut altercații cu tatăl unei

fete care l-a înjurat în public și că propovăduia că omul poate păcătui ori cât vrea și din aceste svonuri întărite cu declarațiile martorilor audiați inculpatul a fost determinat să publice articolele încriminate în care nu ca înjurii ci ca deducțiuni sau calificări ale reclamantului față de conduita sa a întrebuițat expresiunile menționate.

Considerând că în ipoteza că faptele afirmate de inculpat în articolele încriminate ar fi adevărate și dovedite, trebuiau arătate în mod obiectiv.

Că, din moment ce este stabilit că inculpatul nu s'a mărginit să expună numai faptele ci a folosit în articolele sale expresiunile arătate cari sunt umilitoare și rușinoase urmează că în mod greșit Curtea de Apel a constatat inexistența delicului de injurii și în consecință motivul de casare este întemeiat, iar recursul urmează a fi admis, casându-se deciziunea atacată cu trimitere la aceeaș Curte de Apel spre o nouă judecată.

Jurisprudențe la alte legi

Curtea de Casație Secția II-a
Dec. Nr. 816—1937.

Preș. N. Bănătescu-Roșiori, consilier

Ordonanță de adjudecare. Termen de supralicitare. Debitorul poate invoca beneficiul legii conversiunii în instanța de supralicitare? Soluțiune afirmativă. Rațiune.

În ziua de 15 Mai 1935, fixată pentru supralicitare, s'a ridicat de debitor un incident, anume că dânsul ar beneficia de dispozițiunile legii din 7 Aprilie 1934 pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane care prevăd anularea tuturor măsurilor de urmărire luate împotriva debitorilor asanabili, incident pe care tribunalul în majoritate l'a respins, însă ca inadmisibil prin sentința nr. 205 din 1935 motivând că, potrivit art. 546 și urm. proc. civilă, la termenul supralicitării rolul instanței este limitat la adjudecarea definitivă asupra aceluia care a oferit prețul cel mai avantajos și că, prin urmare, în această instanță nu se mai pot invoca pentru prima dată excepțiuni sau nulități care existau în momentul adjudecării provizorii și care trebuiau propuse până la începerea licitației.

În cazul contrariu, ar însemna ca adjudecarea definitivă pentru care legiuitorul a prescris un termen scurt să fie amânată după necesitatea probelor, pe timp nedeterminat, iar adjudecatorul provizoriu să se vadă expus a i se prelungi indefinit situațiunea lui precară, ceea ce nu se poate admite.

Tribunalul adaugă că dispozițiunea art. 69 alin. penultim din legea conversiunii, după care beneficiul acordat de această lege se poate invoca în orice stadiu al pricinii, nu a derogat de la principiile art. 546 și urm. proc. civ. decât pentru vânzările în curs la apariția legii pentru care această excepțiune nu se mai poate invoca în termenele și formele prevăzute de dreptul comun.

În ce privește vânzările începute după apa-

riția legii sau care, deși începute anterior, se găseau totuși într'un stadiu care permitea invocarea beneficiului conversiunii după regulile dreptului comun, nu a fost în intențiunea legiuitorului să acorde debitorului dreptul de a propune conversiunea în instanța de supralicitare, căci în modul acesta s'ar pune la dispoziția debitorilor de rea credință un mijloc de șicană în prejudiciul creditorilor.

Împotriva soluțiunii și argumentării de mai sus s'a formulat motivul V de casare, bazat pe violarea art. 69 alin. penultim din legea lichidării datoriilor și a art. 549 proc. civilă, susținându-se că întru cât supralicitarea nu e decât o fază din procedura de urmărire ca și adjudecarea provizorie, debitorul trebuie admis să invoace beneficiile legii în chestiune, chiar cu ocaziunea adjudecării definitive.

În adevăr, pentru a lărgi cât mai mult domeniul de aplicare al legii de lichidare a datoriei s'a prevăzut prin alin. penultim al citatului text că: „instanțele de fond sau de urmărire sunt competente, în orice stadiu al pricinii, de a se pronunța asupra chestiunii dacă debitorul îndeplinește condițiile spre a intra în prevederile legii, sau dacă debitorul sau vreuna din creanțe intră în excepțiile prevăzute mai sus, precum și asupra oricăror decăderi“.

Față de caracterul general al acestei dispozițiuni, prin care s'a lăsat la facultatea părții să-și valorifice drepturile rezultând pentru dânsa din calitatea de debitor urban sau agricol în orice stare a procesului, iar când este vorba de o executare silită, în tot timpul cât urmărirea se găsește în curs, fără niciun fel de rezervă sau condițiune, este eronat să se afirme că la termenul de supralicitare beneficiul asanării nu mai poate fi cerut pe motiv că s'ar opune art. 546 și urm. proc. civilă.

Deși textul art. 549 și 550 proc. civilă autoriză să se susțină că supralicitarea nu e propriu-zis o instanță nouă, ci mai curând o formalitate destinată a desăvârși vânzarea prin transformarea adjudecaturului provizoriu într'un cumpărător definitiv, de unde imposibilitatea de a se formula cu acest prilej incidente pe cari partea era în măsură să le ridice mai înainte, cu ocaziunea primei licitațiuni, totuși nu e mai puțin adevărat că procedura supralicitării constituie o fază a urmăririi imobiliare și ca atare ea rămâne deschisă debitorului care dorește să invoace dispozițiunile legii de lichidare, conform termenilor clari și preciși ai art. 69 alin. penultim, cari prin expresiunea: „în orice stadiu al pricinii“ a voit să învedereze anume că intențiunea legiuitorului este de a avantaja pe debitori chiar prin derogare de la normele de drept comun, cum sunt cele prevăzute de art. 546 și urm. proc. civ., pe care se bazează tribunalul în soluțiunea de respingere a cererii de conversiune făcută de Gh. S.

Deci, această soluțiune este dată cu violarea și greșita interpretare a sus citatelor texte, astfel că motivul V de casare fiind întemeiat, urmează a se admite recursul, a se casa ordonanța atacată cu efect dela supralicitare, precum și sentința nr. 205 din 1935 pronunțată cu privire la incidentul ridicat de recurent, în conformi-

tate cu dispozițiunile legii de lichidare și a se trimite dosarul la același tribunal pentru judecarea din nou a chestiunii ce face obiectul acestei sentințe.

Curtea de Casație Secția II-a.

Dec. Nr. 879—1937.

Preș. Cihodariu, cons.

Cerere pentru desființarea formelor de urmărire pe baza beneficiului conversiunii. Respingere. Apel. Recurs contra deciziei instanței de apel. Suspendarea executării conform art. 71 din legea Inaltei Curți de Casație. Admisibilitate.

Din deciziunea supusă recursului și celelalte lucrări ale cauzei, rezultă că intimatul T. F., introducând cerere la Tribunalul Ilfov S. Notariat înregistrată la nr. 68.533 din 27 Iulie 1936, în baza dispozițiilor art. 68 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 și art. 1 din l. interpretativă din 8 Aprilie 1936 pentru a se desființa formele de urmărire făcute la cererea și stăruința soc. anonime Banca Albina asupra imobilului din București, calea Șerban-Vodă nr. 100—102 și cu termen de vânzare la 20 Octombrie 1936, Tribunalul Ilfov S. Notariat, prin jurnalul nr. 23.346 din 28 Septembrie 1936, respinge cererea.

Numitul debitor atacând cu apel acest jurnal, Curtea de Apel București s. III-a, prin decizia nr. 412 din 2 Decembrie 1936 admite în parte apelul și constată că apelantul intră în prevederile legii pentru lichidarea datoriilor agricole din 7 Aprilie 1934, respinge însă cererea de a se desființa formele de urmărire.

Debitorul Teodor F. declarând recurs contra acestei decizii cere, în baza art. 71 din legea de organizare a acestei Inalte Curți, suspendarea executării deciziei civile cu nr. 412 din 1936 a Curții de Apel București s. III-a până la judecarea recursului în Casație.

Curtea de Apel București s. III-a prin decizia nr. 417 din 5 Decembrie 1936 admite cererea, supunând pe numitul petiționar la o cauțiune de 30.000 lei.

În contra acestei decizii banca urmăritoare declarând recurs susține prin motivul de casare că instanța de apel a făcut o greșită aplicațiune a art. 71 din legea de organizare a acestei Inalte Curți întru cât fiind vorba de executarea unor creanțe certe și lichide, suspendarea nu se putea acorda decât depunându-se valoarea corespunzătoare a ratelor de conversiune scadente și că deci Curtea de Apel a procedat greșit supunând pe intimat la cauțiunea de 30.000 lei fixată prin apreciere.

După cum rezultă din decizia adusă în recurs, Curtea de fond, pentru a ajunge la soluțiunea de mai sus, motivează că cererea de suspendare făcută de intimat intră în cadrul art. 71 alin. III din citata lege nefiind vorba de o condamnățiune bănească.

Prin art. 71 din legea pentru organizarea Curții de Casație, dându-se posibilitatea de a se obține suspendarea executării unei hotărâri definitive, atacată cu recurs înaintea acestei Inalte Curți, supune obținerea acestei suspendări

condițiilor fixate prin diversele aliniate ale acestui text.

Dacă în cazul când este vorba de o condamnățiune la o sumă determinată obținerea suspendării este lăsată la facultatea părții, care depune valoarea corespunzătoare, rolul instanței fiind potrivit alin. I din acest text numai de a constata dacă cuantumul cauțiunii depuse corespunde cu valoarea condamnățiunii și a ordona suspendarea, nu tot astfel este în cazul, când ca în speță, obiectul litigiului nu-l formează o condamnățiune la o sumă de bani, ci o cerere prin care partea tinde să-și valorifice dreptul de a cere desființarea măsurilor de urmărire, sprijinindu-se pe art. 68 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934; în acest caz, prin analogie cu acele prevăzute în partea ultimă a alin. III din art. 71, ne mai fiind vorba de o condamnățiune la o sumă de bani determinată ci de recunoașterea unui drept al intimatului de a beneficia de dispozițiunile citatei legi, suspendarea nu mai este lăsată la facultatea părții, ci la aceea a instanței, care a pronunțat hotărârea ce se execută și care va avea să hotărască nu numai fixarea cuantumului cauțiunii, ci și dacă, față de împrejurările de fapt ale cauzei, este sau nu locul a se acorda suspendarea cerută.

Astfel fiind și cum în speță Curtea de Apel a apreciat oportunitatea suspendării deciziei cu nr. 412 din 1936 exercitându-și, de asemeni, dreptul său suveran de apreciere cu privire la fixarea cuantumului cauțiunii, la care urmează să fie supus intimatul, motivul de casare este neîntemeiat și deci recursul urmează a se respinge, ca nefondat.

Curtea de Casație Secția I-a.

Dec. Nr. 161—1937.

Preș. Eug. Bănescu, cons.

Lucrări în afară de pretoriul justiției. Lipsă de convenție. Dispozițiile din tabloul de onorarii nu sunt obligatorii, ci numai normative.

Conform art. 50 din legea pentru accelerarea judecăților, articol ce prevede obligativitatea tablourilor onorariilor minimale ale avocaților și chiar după tariful minimal, care prin art. I prevede că se stabilesc onorarii pentru procese, acest tarif, în lipsa unei convențiuni, este obligator numai pentru cauze procesuale, adică pentru acea activitate desfășurată de avocat înaintea instanțelor judecătorești, reprezentând și asistând părțile în proces cum și pentru întocmirea actelor de notariat.

Pentru celelalte lucrări efectuate de avocat în legătură cu procesul, dispozițiile tarifului nu pot fi decât normative iar nu obligatorii, instanța de judecată având dreptul a stabili onorarii pentru aceste lucrări prin apreciere.

În speță, Curtea de apel, constatând că între părți nu există o convențiune cu privire la onorar și examinând nota de cheltuieli depusă de recurent pentru serviciile prestate intimatilor, în calitatea sa de avocat, constată că cele prevăzute la pozițiile nr. 1—9 și 11—101 se referă la lucrări efectuate de recurent în afară de proces.

În această situațiune și față de cele mai sus

expuse, cu drept cuvânt Curtea de apel, fără a le omite, cum se pretinde prin motivul de casare a stabilit onorarul acestor lucrări prin apreciere, chiar dacă ele intră în sfera de activitate a profesiei de avocat și chiar dacă pentru ele recurentul a avut mandat în calitate de avocat, ele însă nefiind dintre acelea efectuate înaintea instanțelor judecătorești, nu li se poate aplica tariful minimal.

Curtea de Casație Secția III-a

Decizia Nr. 2482 din 10 Decembrie 1937.

Președinția dlui G. Nedici, Consilier

Legea pentru organizarea și reclementarea comerțului bancar. — Recurs contra deciziunilor Consiliului Superior Bancar. Dacă sunt scutite și de timbru. Soluție negativă.

Asupra incidentului de nulitate a recursului ridicat din oficiu, pe motiv că, recursul este insuficient timbrat;

Având în vedere că, din deciziunea atacată cu recurs, se constată că, Consiliul Superior Bancar stabilind în urma cercetărilor făcute prin organele Băncii Naționale, că valoarea totală a pasivului recurente, Banca Mercur, întrece valoarea totală a activului ei, în temeiul art. 56 alin. 2 din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, a dispus punerea în lichidare a băncii recurente;

Că prin urmare, în speță fiind vorba de punerea în lichidare a unei bănci, afacerea ce formează obiectul litigiului are caracter comercial și ca atare recursul este a se considera ca fiind îndreptat contra unei decizii date în materie comercială;

Având în vedere că art. 10 din legea timbrului, stabilind taxele de timbru la cari sunt supuse cererile de recurs, prin art. 1 lit. c, prevede că, în materie civilă și comercială recursurile la Curtea de Casație sunt supuse la o taxă de timbru de 660 lei, iar după art. 29 din aceeași lege, taxa de timbru se va aplica asupra fiecărei coale de hârtie, indiferent dacă aceste coli au fost întrebuințate sau nu în întregime;

Că, în conformitate cu art. 42 din legea timbrului, cererile introductive de instanță netimbrate sau insuficient timbrate sunt nule, partea putând a cere un singur termen pentru plata lor, în care caz va fi obligată la plata unei amenzi egală cu însoitul valorii lor, iar potrivit capitolului VII cifra 2 din legea pentru fondul național al aviației dela 1 Aprilie 1936, recursurile la Casație sunt supuse la o taxă de timbru de aviație de 2 lei;

Considerând că dispozițiunea cuprinsă în art. 10 paragr. 1 lit. c, citat, constituind și având caracterul unei reguli generale, ea se aplică în toate recursurile în materie civilă și comercială, date în competența Curții de Casație;

Că, excepția dela această regulă generală, sub sistă numai relativ la recursurile făcute în materiile expres prevăzute în paragrafii următori din art. 10 din legea timbrului, cari dispozițiuni fiind de strictă interpretare, sfera lor de aplicațiune nu se poate extinde prin analogie sau interpretare la alte cazuri, cari nu au fost vizate de nici un text;

Considerând că este exact, că potrivit art. 16 din legea dela 14 Aprilie 1937, text care a modificat dispozițiunile vechiului art. 45 din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului bancar, în recursurile îndreptate contra deciziunilor Consiliului Superior Bancar, citarea părților se va face din oficiu, întrucât însă acest text, cuprins într-o lege de strictă interpretare, prevede și institue scutirea numai cu privire la taxele de citații, ca atare această scutire este limitată și își are aplicație numai relativ la taxele de citații propriu zise, iar nu și la taxele de timbru la cari sunt supuse diferitele acte de procedură; acestea rămânând guvernate în ce privește timbrarea lor, de legea timbrului, care constituie legea de bază în materie de timbru;

Că pe de altă parte, dacă legiuitorul dela 1937 ar fi intenționat să acorde părților beneficiul scutirii dela plata taxelor de timbru, în recursurile făcute împotriva deciziunilor Consiliului Superior Bancar, și-ar fi manifestat această voință prin o dispoziție formală, ce însă nefăcând, nu este admisibil ca pe cale de analogie sau interpretare, să se institue a scutire de taxe, care nu a fost vizată și admisă în mod expres prin nici un text de lege;

Că în asemenea condițiuni și întrucât recursul de față, îndreptat contra deciziunii Consiliului Superior Bancar, este făcut pe o coală timbrată cu 660 lei, fără însă ca recurenta să fi depus și taxa de timbru de aviație de 2 lei, recursul este a se considera ca insuficient timbrat și ca atare conform art. 42 citat urmează a fi anulat ca insuficient timbrat, cu atât mai mult că recurenta deși citată în regulă pentru termenul de azi nu s'a prezentat în instanță pentru a solicita un termen în scopul plății taxelor de timbru lipsă.

Curtea de Casație Secția III-a

Decizia Nr. 899 din 18 Mai 1937

Legea lichidării judiciare a datoriilor agricole și urbane. — Art. 50. Incheierea judeului delegat. Căi de atac.

Asupra recursului declarat de Hirsch Aurelia contra deciziei Curții de Apel Cluj Secția III-a cu Nr. 656—936.

Având în vedere că din cuprinsul deciziei menționate se constată că Tribunalul Someș Secția II-a, prin ordonanța prezidențială Nr. 1209 din 1935, a admis în principiu cererea de asanare făcută de comercianta H. A., pe baza art. 50 din legea conversiunii; că în adunarea creditorilor, judecătorul delegat constatând că propunerea petiționarei nu întrunește majoritatea cerută prin lege, a deferit chestiunea Comisiei de Arbitraj, conform art. 51 din lege; că creditorii neverificați B. M. și E. S. declarând apel contra încheierii judecătorului delegat, Tribunalul a admis la verificare prin hotărîrea Nr. 81—1936 și creanțele acestor creditori, întrucât după luarea votului lor, a constatat că majoritatea legală a creditorilor, a admis propunerea debitoarei H. A.; că în contra acestei sentințe Banca Națională și alți creditori a declarat apel, iar Curtea de Apel S. III-a l-a admis și a reformat sentința Tribunalului ca fiind dată competență, men-

ținând încheierea de trimitere în fața Comisiei de Arbitraj dată de judecătorul delegat.

Având în vedere că prin motivul II de casare, recurenta se plânge printre altele și de exces de putere săvârșit de Curtea de Apel, prin aceea că a judecat litigiul de față ca a III-a instanță de fond, ceiace e inadmisibil;

Având în vedere că din cuprinsul deciziei recutate se constată că, Curtea de Apel a soluționat litigiul de față prin admiterea apelului declarat de Banca Națională contra sentinței Tribunalului, ca a treia instanță de fond, deoarece, sentința Tribunalului era desăvârșită în urma admiterii apelului, declarat de creditorii neverficiati B. M. și alții, contra încheierii luată de judecătorul delegat ;

Că în această situație, Curtea de Apel a dat o decizie casabilă și urmează să fie anulată în baza art. 53 din legea organică a acestei Inalte Curți de Casație și Justiție, deoarece nu putea să judece ca instanță de fond, apelul declarat de Banca Națională, când se găsea în fața unei sentințe desăvârșite a Tribunalului, așa că din acest punct de vedere motivul III de casare e fondat și recursul se admite fără a se mai discuta motivul I, care devine fără interes, iar în fond apelul se respinge pentru aceleași motive ca inadmisibil.

Curtea de Casație Secția III-a

Decizia Nr. 751 din 20 Aprilie 1937.

Președinția dlui C. Grăciunescu, consilier

Legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane. — Comerciant (sau industriaș) care încetase de a mai avea această calitate la 7 Aprilie 1934. Dacă mai poate recurge la dispozițiunile art. 50. Soluție negativă.

Văzând motivul de casare:

Având în vedere că prin sentința atacată cu recurs, Tribunalul a respins apelul prin care recurentul de azi a cerut convocarea creditorilor agricole și urbane, pe motiv că aceasta a făcut cerere pe baza calității de comerciant, iar din actele dela dosar rezultă că nu a exercitat comerțul decât dela 1 Martie 1930—15 Mai 1931, așa că la data promulgării legii din 7 Aprilie 1934, nemai având calitatea de comerciant, nu se poate prevala din dispozițiunile de favoare ale citatei legi;

Că în contra acestei sentințe, recurentul a formulat un singur principal motiv de casare, prin care susține că Tribunalul a violat art. 50 din legea menționată, atunci când i-a respins cererea bazată pe acest text, fiindcă este exact că la data promulgării legii nu mai era comerciant, însă legea nu cere ca el să fi avut calitatea de comerciant la această dată ci în momentul contractării datoriei, ori la această dată a fost comerciant;

Considerând că în conformitate cu art. 50 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, comercianții și industriașii pot să solicite convocarea creditorilor pentru a declara dacă acceptă propunerea de aranjament a datoriilor pe care ei le-o fac conform acestei legi;

Că din cuprinsul acestui text, ca și din spi-

ritul în care a fost concepută întreaga lege a lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, rezultă că de beneficiul dispozițiunilor art. 50 din această lege nu se pot prevala decât numai acei comercianți și industriași cari au avut această calitate în momentul punerii în vigoare a acestei legi; fiindcă prin avantajile înscrise în aceste texte legiuitorul nu a intenționat să ajute pe comercianții sau industriașii cari au încetat de a-și exercita comerțul, sau profesiunea de industriaș, ci numai pe acei comercianți sau industriași cari au continuat să-și exercite comerțul sau industria lor, și pe care legea din 7 Aprilie 1934, găsindu-i împovărați de datorii, a voit să-i salveze dela faliment și astfel să-i pună în situațiunea de a-și putea reface și consolida și continua comerțul sau industria pe care ei le exercită;

Că astfel fiind și întrucât în speță, este necontestat că recurentul a încetat de a mai fi comerciant încă dela data de 15 Mai 1931, el nu intră în prevederile art. 50 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, și deci bine și printr'o justă interpretare a acestui text, Tribunalul i-a respins cererea de convocarea creditorilor.

Că dar motivul de casare este nefondat, iar recursul urmează a fi respins.

Curtea de Apel Cluj, Secția II-a

Deciziunea civilă Nr. 1308—1936.

Președinția: Dr. I. Papp, președinte

Declarație conform art. 10 l. asanării. Ne arătarea unui venit incert și nesigur în momentul facerii declarației. Imprumutul făcut cu destinație de a intra ca tovarăși într'o casă de amanet. Stabilirea existenței unui concurent, nu dă debitorului calitatea de comerciant.

Impunerea după diferite afaceri comerciale nu pot atribui calitatea de comerciant.

Motive:

În contra sentinței tribunalului reclamanta a făcut apel cerând reformarea sentinței și admiterea acțiunii pe motivul, că pârâtul în temeiul art. 10 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane este decăzut din beneficiul legii întrucât în declarația sa a omis să treacă o parte din activul său și anume venitul cel are dela Agentura loteriei de stat, că datoria are caracterul comercial și ca atare potrivit art. 69 p. b. din lege este exceptată dela conversiune.

În privința susținerilor părților Curtea trimite la scriptele și procesele verbale dela dosar. Asupra primului motiv din apel.

Potrivit art. 10 din legea suscitată debitorii cari în declarațiile lor au omis o parte din activul lor cu rea credință, vor pierde beneficiul legii.

Având în vedere că pârâtul în întâmpinarea sa recunoaște că începând dela 1 Mai 1934 a fost angajat la loteria de Stat însă fără salariu fix și avea dreptul numai la anumite procente după biletele vândute și nu putea să declare acest venit întrucât la data înaintării declarației nu-l avea și nu știa cât va fi.

Considerând că față de aceasta declarație reclamantul n'a făcut dovadă că pârâtul a fost

angajat cu leafă fixă și că ar fi avut un venit cunoscut la înaintarea acțiunii, pe care apoi nu l'a declarat.

În consecință omiterea declarației venitului nu s'a făcut cu rea credință și deci art. 10 din legea lichidării nu își poate avea aplicațiunea în speță.

Asupra celui de al doilea motiv de apel.

Având în vedere că potrivit art. 69 p. b., din legea lichidării sunt exceptate dela conversiune datoriile comercianților dacă aceste nu sunt de natură civilă sau dacă caracterul civil nu rezultă din textul contractului de împrumut.

Având în vedere că chiar dacă pârâtul ar fi ridicat împrumutul, cu scopul ca să între ca tovarăș într'o casă de amanet, cum reclamantul n'a făcut dovadă, că pârâtul întradevăr a folosit banii în acest scop și că în urma acesteia a devenit tovarăș la aceasta afacere, ci din contră din depozițiunile martorului I. G. proprietarul casei de amanet rezultă, că a fost numai funcționar la casa de amanet cu leafă fixă, astfel nu se poate prevala pe acest motiv de depozițiunile art. 69 p. b., din legea lichidării cu atât mai vârtos că din certificatul eliberat de Primăria orașului Dej, rezultă, că pârâtul nu a avut casă de împrumut și nici comerciant n'a fost, fără a fi fost angajat ca funcționar la Casa de Amanet I. G. din Dej.

Reclamantul susține în apel, că pârâtul a avut un cont curent la bancă, ce dovedește caracterul comercial al datoriei. Acest motiv este nefondat, căci chiar dacă pârâtului i s'ar fi deschis un cont curent, acest fapt în sine nu-i acordă acestuia calitatea de comerciant numai dacă s'ar fi ocupat cu acte de comerț în mod profesional, ce nu s'a dovedit.

Reclamantul prezintă un certificat al administrației financiare, din care reese că, pârâtul pentru anul 1930. 1933—34 a fost impus după diferite afaceri comerciale. Pârâtul a susținut, că aceste impuneri au fost anulate. Calitatea de comerciant nu rezultă din acest certificat, întrucât nu se specifică comerțul exercitat de pârât, nici aceea, că ce fel de afaceri a făcut, pentru a vedea dacă acestea sunt a se considera ca acte comerciale și dacă au fost exercitate ca o profesiune, căci numai acest caz califică pe cel ce l-a executat, de comerciant, până când afacerile comerciale izolate nu pot atribui persoanei care le-a îndeplinit aceasta calitate.

Că deci rămâne bine stabilit că pârâtul n'a fost comerciant și în consecință nu cade în prevederile art. 69 p. b., din legea lichidării.

Curtea a înlăturat proba cerută în apel și a nume ordonarea prezentării registrelor și ascultarea martorilor Iacob Anton ca neconcludente în cauză întrucât chiar în ipoteza ca pârâtul a fost debitor principal, nu cade în prevederile art. 69 p. b., din legea lichidării, nefiind comerciant.

Cheltueli s'au acordat conform art. 508 din Proc. civ.

Dr. Silviu Maior notar public în Zălau.
Nr. succ. 233—1927.

PUBLICAȚIUNE

În cauza succesorală a defunctului Balog S. Francisc fost domiciliat în Șarmașag pentru desbaterea acestui lăsământ am fixat termen pe ziua de 29 Septembrie 1938 la ora 9 la biroul meu în Zălau Strada Ștefan cel mare nr. 12 și citez la acest termen pe **Balog Ș. Francisc I. Francisc cu domiciliul ultim în Șarmașag Jud. Sălaj**, ca sub urmările legale să se prezinte în persoană, sau prin plenipotențiat prevăzut cu procură, că la caz de neînfațisare în baza §-ului 54 al art. de lege XVI din 1894 desbaterea se va ținea cu curatorul care se va numi de către autoritatea tutelară care curator va reprezenta pe absentul și în caz de proces, dacă acesta nu dispune despre reprezentarea sa.

Zălau, la 20 Mai 1938.

Dr. Silviu Maior
notar public

Dr. Silviu Maior notar public în Zălau.
No. succ. 92—1938.

PUBLICAȚIE.

În cauza succesorală a defunctei Toth Iuliana măr. Szabo Francisc fost domiciliată în Zălau jud. Sălaj pentru desbaterea acestui lăsământ am fixat termen pe ziua de 29 Septembrie 1938 la ora 9 la biroul meu în Zălau Strada Ștefan cel mare nr. 12 și citez la acest termen pe **Szabolcsi Acațiu cu domiciliul ultim în Zălau jud. Sălaj** ca sub urmările legale să se prezinte în persoană, sau prin plenipotențiat prevăzut cu procură, că la caz de neînfațisare în baza §-ului 54 al art. de lege XVII din 1894 desbaterea se va ținea cu curatorul care se va numi de către autoritatea tutelară care curator va reprezenta pe absentul și în caz de proces, dacă acesta nu dispune despre reprezentarea sa.

Zălau, la 20 Maiu 1938.

Dr. Silviu Maior
notar public

Dr. Silviu Maior notar public în Zălau.
Nr. succ. 142—1930.

PUBLICAȚIUNE.

În cauza succesorală a defunctei vād. lui Roth Matei născ. Herț Tili fost domiciliată în Chichișa pentru desbaterea acestui lăsământ am fixat termen pe ziua de 29 Septembrie 1938 la ora 9 la biroul meu în Zălau Strada Ștefan cel Mare nr. 12 și citez la acest termen pe **Roth Manoila cu domiciliul ultim Chichișa** ca sub urmările legale să se prezinte personal, sau prin plenipotențiat prevăzut cu procură, că la caz de neînfațisare în baza §-ului 54 al art. de lege XVI din 1894, desbaterea se va ținea cu curatorul care se va numi de către autoritatea tutelară, care curator va reprezenta pe absentul și în caz de proces, dacă acesta nu dispune despre reprezentarea sa.

Zălau, la 24 Maiu 1938.

Dr. Silviu Maior
notar public.